

De onafhankelijke klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg regio Eindhoven

is inzake de klacht 2026-65238 van:

De heer XXXX, geboren op XXXX, ten tijde van de klacht verblijvend op De Woenselse Poort, afdeling Balans 2A, onderdeel van GGzE, tot het navolgende oordeel gekomen.

1. De procedure

De klachtencommissie ontving op 12 februari 2026 een klaagschrift, met schadevergoedingsverzoek, gedateerd op 12 februari 2026, van de heer XXXX, hierna te noemen klager.

De klacht richt zich volgens het klaagschrift tegen de maatregel tot verplichte zorg in de vorm van beperking van bewegingsvrijheid van 15 januari 2026.

Klager heeft zich laten bijstaan door mevrouw XXXX, patiëntenvertrouwenspersoon, hierna te noemen: 'PVP'.

De klachtencommissie ontving een verweerschrift van mevrouw XXXX, verpleegkundig specialist GGZ en regiebehandelaar, op 18 februari 2026. Als bijlagen ontving de klachtencommissie de zorgmachtiging d.d. 5 december 2025; het aanzeggingsformulier art. 8.9. d.d. 15 januari 2026; de zorgovereenkomst gedateerd 17 februari 2026; rapportages september 2025 en januari 2026; dagopening schema; evaluatie 3 juni 2025. Nagestuurd werd op verzoek: het verlofplan gedateerd 10 juni 2025.

De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 19 februari 2026. Klager en PVP waren aanwezig. Verder waren aanwezig mevrouw XXXX, mevrouw XXXX, jurist en de leden en secretaris van de klachtencommissie. Op 20 februari 2026 is de Aantekening Mondelinge Uitspraak met de beoordeling van de klachtencommissie mondeling doorgegeven aan klager en tegelijkertijd verzonden aan belanghebbenden.

2. Inhoud van de klacht

De klacht richt zich op:

de beslissing van 15 januari 2026 met betrekking tot verplichte zorg in de vorm van het beperken van de bewegingsvrijheid / verlof

3. Standpunt van klager

Volgens het klaagschrift vindt klager het onterecht dat hij beperkt is in zijn bewegingsvrijheid.

De klacht richt zich op het vroeg uit bed moeten komen voor het bijwonen van de dagstart. Door zijn medicatie is het voor klager niet haalbaar om vroeg uit bed te komen.

Omdat tijdens de dagstart de vrijheden worden besproken, krijgt klager geen vrijheden als hij hier niet bij aanwezig is. Klager vindt dat hij "normaal" moet worden behandeld, en dat beloftes nagekomen moeten worden terwijl nu op het laatste moment dingen worden afgezegd. "Als ik mijn bed uitkom, moet ik gewoon naar buiten kunnen gaan. Ik vind dat de verplichte zorg niet nodig is", aldus klager.

Verder laat klager weten dat het volgende aan de hand is: “Dat ik onnodig ben beperkt in mijn bewegingsvrijheid, waardoor ik mij emotioneel terneergeslagen voelde doordat ik ieder keer weer opnieuw binnen moest blijven, terwijl de eerder gemaakte afspraak, dat ik maar een keer bij de dagstart hoefde te zijn, zonder mijn medeweten teruggedraaid is, waar ik nu de dupe van ben. Door al dit gebeuren heb ik in mijn voortgangstraject geen verdere stappen kunnen maken. Alles is gestagneerd, juist omdat ik voor dit onderdeel mijn bewegingsvrijheid nodig had”.

Ter zitting laat klager weten dat zijn middelengebruik tijdens zijn verblijf in een andere afdeling van GGzE werd gedoogd, waardoor hij niet goed begrijpt waarom dit niet opnieuw het geval kan zijn. Klager liet daarnaast weten dat hij een zoontje heeft dat hij graag wil bezoeken, waardoor hij het erg vervelend vindt als op het laatste moment een bezoek moet worden afgezegd.

4. Standpunt van verweerster

Vanwege zijn forensische risicoprofiel verblijft klager op de afdeling, vertelt verweerster. Volgens verweerster voldoet de gedwongen behandeling in de vorm van het beperken van de bewegingsvrijheid aan de eisen die de wet stelt. Verweerster vertelt dat door het team op diverse manieren is geprobeerd om, in samenwerking met klager, de dagelijkse dosis anti-psychotische medicatie van klager te veranderen zodat klager (beter) in staat zou worden gesteld om tijdig bij de dagstart te verschijnen en zo zijn vrijheden te bespreken (en te krijgen). Zo is geprobeerd om hem voor het slapen gaan minder van de medicatie toe te dienen terwijl hij gedurende de dag wat meer ervan ontving, om te bereiken dat klager 's morgens beter in staat wordt gesteld om de dag op te starten. Daarnaast is gedragsmatig met klager samengewerkt, doordat klager steeds iets vroeger werd gewekt, om het moment van de dagopening steeds meer binnen bereik te krijgen. Hiertoe wordt klager 's morgens gewekt, als zijn wekker is gegaan, en wordt hij vervolgens nogmaals herinnerd aan het opstaan door de medewerkers van de afdeling.

Over de periode tot juni 2025 waarin het goed leek te gaan, laat verweerster weten dat klager vrijheden kreeg doordat hij bij de dagstart was en in signaleringsplan in nul zat en de urinecontrole het toeliet. Toen klager na een redelijke periode stabiel genoemd kon worden, heeft verweerster klager aangemeld voor een andere afdeling, waarin hij meer vrijheden zou hebben. Echter op dit moment is geen sprake van een daadwerkelijke intake bij deze andere afdeling. Middelengebruik is mede de aanleiding geweest om op 8 januari jongstleden, in een gesprek met klager en de patiëntenvertrouwenspersoon, aan klager te laten weten dat zijn gedrag (sinds het najaar van 2025) aanleiding heeft gegeven om verplichte zorg aan te vragen met betrekking tot de bewegingsvrijheid, aldus verweerster.

Er is voortdurend geprobeerd om met uitzonderingen te werken voordat tot de beklagde maatregel werd besloten maar klager maakte er geen gebruik van, zoals bijvoorbeeld van de mogelijkheid om zelf boodschappen te doen en te koken (geld werd niet opgehaald).

Verweerster verzoekt de klachtencommissie om de klacht ongegrond te verklaren.

5. Bevoegdheid van de klachtencommissie

De klachtencommissie heeft geconstateerd dat door de Rechtbank Oost-Brabant aan klager een zorgmachtiging is opgelegd op 5-12-2025, geldend tot 6-12-2026. Op grond van artikel 10:3, onder e en f, van de Wvggz kan klager over een beslissing over de uitvoering van verplichte of gedwongen zorg een klacht indienen bij de klachtencommissie. De klachtencommissie is bevoegd om de klacht van klager te beoordelen.

Ten aanzien van de klachten met betrekking tot het beperken van de bewegingsvrijheid is de klachtencommissie bevoegd.

6. De beoordeling van de klachten

Verplichte zorg of behandeling is een ingrijpende inbreuk op het zelfbeschikkingsrecht en de lichamelijke integriteit van een patiënt. Om die reden dienen zowel procedurele als inhoudelijke waarborgen in acht te worden genomen alvorens te kunnen overgaan tot het verlenen van verplichte zorg, in casu de maatregel om de bewegingsvrijheid van klager te beperken van 15 januari 2026.

Ten aanzien van de maatregel om de bewegingsvrijheid van klager te beperken in de vorm van verplichte zorg is het de klachtencommissie duidelijk geworden dat de maatregel *uiteindelijk* niet meer kon worden voorkomen. Hoewel klager vorig jaar goed reageerde op de antipsychotische medicatie en stabiel genoemd kon worden, waardoor een aanmelding bij een andere afdeling is gedaan, met een vrijer regime, viel klager terug in het najaar van 2025.

Op enig moment in het najaar was de toestand van klager dusdanig verslechterd in de optiek van de behandelaar dat de bewegingsvrijheid werd beperkt. De ene voorwaarde die gesteld werd, was tijdig bij de dagopening te verschijnen, tijdens welk moment de vrijheden werden besproken. Hiertegen richt de klacht zich nu, omdat klager van mening is dat hij niet in staat is om tijdig bij deze dagopening aanwezig te zijn.

Op zichzelf is het een feit dat medicatie tegen psychoses zodanig sederend kan werken dat het (erg) lastig kan zijn om de dag op te starten. Aangezien klager deze medicatie ontvangt, begrijpt de klachtencommissie dat het moeilijk is voor klager om tijdig bij de dagopening te zijn. Ook het argument dat klager aanvoert dat hij zich op dezelfde tijden dient te melden als de medeciënten op deze (forensische) afdeling, terwijl hij geen forensische cliënt is, begrijpt de commissie.

Echter het is de klachtencommissie eveneens duidelijk geworden dat met klager op uiterst zorgvuldige wijze en met veel geduld sinds langere tijd wordt geprobeerd om klager te begeleiden zodat hij kan deelnemen aan de dagopenening. Niet alleen ging dit vorig jaar in juni goed, maar in het najaar van 2025 is klager teruggevallen in middelengebruik. Klager ontkent dit gebruik niet maar geeft aan dat de enkele keer dat hij drugs heeft gebruikt niet in verhouding staat tot de moeite die hij ervaart met het verschijnen bij de gezamenlijke start van de dag. De klachtencommissie overweegt wat dat punt betreft dat klager regelmatig met verlof is geweest en niet duidelijk is of hij gedurende die verlofmomenten abstinente is gebleven (in het najaar van 2025). Het is klager in elk geval sindsdien niet gelukt om tijdig bij de dagopening te zijn.

Vanwege het ernstig nadeel dat gelegen is in de psychotische decompensatie met ontregeling ten gevolg is de klachtencommissie van oordeel dat de maatregel tot beperking van de bewegingsvrijheid proportioneel, subsidiair en doelmatig is voor de veiligheid van zijn omgeving en van zichzelf. Van alle cliënten, dus ook van klager, mag in redelijkheid verwacht worden dat zij tijdig bij de dagopening aanwezig kunnen zijn en klager heeft daarbij ook mede een eigen verantwoordelijkheid. Hij kan die verantwoordelijkheid niet volledig bij de instelling leggen. De instelling heeft immers de veiligheid van klager zelf en van derden te waarborgen en daarvoor is het aanwezig zijn bij de dagopening teneinde te kunnen beoordelen of klager die dag vrijheden heeft of niet, essentieel. Minder ingrijpende middelen dan het beperken van de bewegingsvrijheid blijken momenteel, zo is de afgelopen maanden duidelijk geworden, niet toereikend om klager te begeleiden in het toewerken naar het bijwonen van de dagopening, zoals voorheen het geval was (in juni vorig jaar).

De klachtencommissie acht de klacht derhalve **ongegrond**.

7. Beslissing

De klachtencommissie verklaart:

- de klacht van klager met betrekking tot de maatregel in het kader van verplichte zorg met betrekking tot het beperken van de bewegingsvrijheid van 15 januari 2026

ONGEGROND.

Nu de klachtencommissie de klacht van klager ongegrond verklaard heeft, komt zij niet toe aan het toekennen van schadevergoeding.

Deze beslissing werd genomen te Eindhoven op 12 maart 2026 door de klachtencommissie, bestaande uit de heer XXXX, voorzitter, en de leden de heer XXXX en de heer XXXX, psychiater, in tegenwoordigheid van mevrouw XXXX, secretaris.